

فيله كەت ئەي خاوەن شكۆ!

حەكیم كاكەوھیس

kakaways@hotmail.com

لێرە و لەوێ، ھەندێ گلەبیم لە دەسەلاتداران و سیاسەتمەدارانی كوردستان كردوو، بەلام ناوی كەسم نەیناوە نەك بۆدیگاردیكى لوقمەباتمانی لە سەر شێخەكەى خۆى و بۆ پاراستنى سەرچاوە دارىبەكەى و لەدەستنەدانى كورسیبەكەى شیرم لێ تێژ بكا. ئیستاش ناوی كەس ناهینم و ھەر بە سیاسەتمەداران و دەسەلاتداران ناویان دەبەم و ئەو كەسەش كەسە ئەلفىكى بەسە!

گوتمان و گوتیان و دەلێن: لێپرسراوان وەك بە دواى دەرمانى چاوهێشەدا بگەرین، ئاوا بە دواى رابردوو پىس و ئىستاپىستەر و كۆنەمۆستەشار و كۆنەقەلەمفرۆش و كۆنەھەموو شتىكى خراپدا دەگەرین تا پلە و پایە و كورسییان بدەن و تەبىعەتى ئەو كوردانە تىكبەدەن كە پۆژى لە رۆژان نەیاننوانیووە و ناتوانن داوێنى پاكژى كوردبوون و نىشتمانپەرورەبى خۆیان لەكەدار بكن و بە لایانەو گەنگ نىبە كە لە سالى لێپرسراواندا، خیانەتەكردن عەبىبە نىبە، بەلكو نەكردنى خیانەت شەرمەزارىبە! ئەمە چ نەینىبەكى تىدايە؟ بۆ دەبى دەسەلاتدارىك زوخاو بە قورگى ئەوانەو بەكا كە دلسۆزى نىشتمان و نەتەوہى خۆیان و تەنانەت تۆلە لەوانەش بكا تەوہ كە دلسۆزى خودى خۆیان، بەلام كون بە كون بە دووى ئەوانەدا بگەرێ كە رۆژگاربان پەرە لە جاشىتى و خۆفرۆشى و ملشكاندننى ئەم و ئەو و فرۆشتنى كێژە كورد و بە گرتدان و بەكرىدانىبان؟ ئەمە دەكەن و بەردەوام بە بەر چاوبانەو، ئەو دەستەگولە ھەلژاردە سووكانەيان، رەدوو دەكەون و خۆ دەفرۆشن و دەبەن و دەدزن و فایلیان ئاشكرا دەبى بى ئەوہى كەس لىیان پىچىتەوہ. ئاخىر فایلە ئاشكراكراوہكان، فایلى لە خۆيان گەورەترىان لە بندايە و ھەلدانەوہيان زەرەرى پەزى تىدايە.

پىاو كە بىر لەم دياردە بى وینە و سەیر و سەمەرەبە دەكاتەوہ، دزى و ئاودیوكردن و ماچكردنى سەددام و گەتوگۆى ناوختى وەك كەلەشىرى سەرەخۆرەى ئەم سەرکردانەى بىر دەچىتەوہ و سەرسام دەبى! لە سەرسامبوونىشدا، پىاو ناچارە بىرى بەگەر بخت و كون و كەلەبەرى ھۆشى تىرنەخۆرەكان بپشكنى تا بزایى چە باسە و بۆچى وا لەو مىللەتە دەكەن كە سەرتاپاى رەشپۆشى شەھىدانى خۆبەتى و بۆچى ئەو ولاتە ئاوا لێ دەكەن كە سەرتاپاى خۆین و گۆرستانە! تەنانەت دەستبەردارى گەورە پىاوہ كۆچكردووہكانىش نابن و ھىندەى پىیان كرابى سووكیان دەكەن و دەيانكەنە جۆكەرى گەمە و قومارە دۆراوہكانى خۆيان!

من دوو گومانم ھەبە و ئەگەر فایلە گەورە شاردراوہكان لە حىساب دەرھاوێژم، تا ئىستا نەبوونەتە سى: يەكەمیان ئەوہبە دەسەلاتى كوردى، نوسخەى كوردىبى حىزبى بەعسە و بەرپۆھمان دەبا بۆيە ھەر تاقىبى بەعس و پىاوانى بەعس دەكا تا ئەركى چارەنوسسازيان پى بسپىرێ و ھەر باشىشە لە سەر پىشمەرگايەتى و دژايەتىكردنى بەعس خەلكى كوردستان ھەر لە رووى دارابى و وەزىفەوہ سزا دەدا و بى كارەبا و نەوت و غازيان دەكا و نايگەيەنیتتە ئەشكەنجە و ئىعدامكردن. ئەمە، تۆمەتتىكى گەورەبە و ئاسان نىبە بەرگرىبى لى بكرى و بەلگەى زندووى بۆ ھىندىتەوہ، بە تايبەتى لە كاتىكدا كە دەسەلات و ياسا، وەك لاستىك بە دەستى خۆيانەوہ دەكشى و كرز دەبى!

گومانى دووھەم ئەوہبە كە ئەوہى ئەمنايەتى و جاشايەتى بۆ بەعس كردبى، ئەوہندە سەرى شۆرە، ھەمىشە بۆ سەرشۆر كردن ئامادەبە بۆيە ئەوہندە خۆشەويستى دەسەلاتداران. بۆ ئەوہى كەس قسە نەداتە بەر قسەى كاكى دەسەلاتدار، چاكترىن شت ئەوہبە دەوروبەرى بەو خۆفراشانە بتەندرى تا بەردەوام، ھەر ئەوہندە بزائن بلىن: "بەلێ قوربان و بەلێ گەورەم و بەلێ مەولام..." گيانى نوكتەبازىشيان تىدايى چونكە زۆرەبە دەسەلاتدارانى كورد، حەزبان لە نوكتەبە و تەنانەت خۆشيان نوكتەى خەلكى لە سەر خۆيان دەگىرنەوہ و ھەر بەخۆشيان پىدەكەن! كەسانى ئاوا و وەك ئەوانەى كۆبوونەوہى چارەنووسى كەركووكيان بىر دەچى، بەلام بىريان ناچى قژە سىبەكانيان رەنگ بكن، بۆ دەسەلاتدارانى كورد، زۆر لەوانە باشترن كە باسى فایلى فایلداران بە چوار كىلۆ دەكەن، يا داوا دەكەن ئەو فایلداری و خۆفرۆشانە سزا بدرىن.

لە بواری نووسىن و قەلەمفرۆشىشدا، تەنھا ھىچنەدیتە و خۆفرۆش و سەنگەرگۆر دەتوانن ئاوا مل مات بكن و روو وەرگىرن و بەرانبەر خانووى چەند نەھۆمى و كارەباى بەردەوام و دوامۆدىلى ئۆتۆمبىل، ھەرچىيان گوتووہ و نووسىوہ، بە سەر روخسارى كەرانەى خۆيان و عەقلى ئالوویركەرى خۆياندا ھەلبەتتەوہ! نووسەر ھەبە ئەركى ھەر ئەوہبە ھەلە و وپنەى لێپرسراوان پىنە و پەرۆ بكات و

زوو زوو بلئ: "جەنابى فلان مەبەستى ئەمەيە و ئەوويە و ئەويان نىيە!" و تەنەت دەشزانن ئەو جەنابانە، كەنگى جەناباتيان لە سەرە و كەى دەستنوئىريان ھەيە ياننابانە!

من، خوانەخواستە ناليم ئەو خۇفروشانە خەلات مەكەن و پلە و پاھيان مەدەنى! ۋەك قسەخۇشيكى گەرميانى كە لىپرسراويكى ديپوو چۆن كۆنە جاش و بەعسى دەوريان تەنيوہ و رى نادەن كەس لىي نىزيك بىتتەوہ، گوتبووى: "ۋەلا ھەر فەتەى برامتان كەمە!" و فەتەى براشى بەشداريەكى كاريگەرانەى لە ئەنفالى كورددا كردبوو. منيش دەليم: "ۋەلا ھەر عەلى كيميائى و تەھا جەزراويتان كەمە تا بىنە قيادەى قوترى! بۆ يەكەميان ناكەنە ۋەزىرى مافى مرؤقى كورد؟ مرؤقى كورد، ھەر قابىلى ئەوويە عەلى كيميائى ۋەزىرى مافە مرؤبيەكانى بى! ئاخىر فيلەكەى خاوەن شكۆش، نىزيكى گەرەكە تا بە باغچە و رەز و مالەكانماندا، جوان جوان بە جووتە بلەنگين و جووت بن و زاوئى بكەن! ئەو پلە و پاھ گرنگە، بۆ عەلىكيميائى باشە و بۆ ۋەزارەتى پيشمەرگەش، كە تەنھا ۋەك وشە و يادگارىيە بە پىرؤزىيە ماوئەتوہ و گلاو نەكراوہ، تەھا جەزراوى فيليكى خراب نىيە.. ئەو دامودەزگايەى كە كورد تالان دەكا و كوردستان كەول دەكا و شوئىتەوارە دىرئەكانيشى دەدزى ھەر ئەو دوو فيلەى كەمە، ئەى خاۋن شكۆ!

بۆ ئەوويە ئەو خەلكە لە شەرى بەچكە لىپرسراوان بىاريزرين... نا. نا... بۆ ئەوويە بەچكە لىپرسراوہكان بە ئاسوودەيى لە شاقامى سىيە يا پەنجا كيلۆمەترى ناو شاردا 120 كيلۆمەتر باژوون و بۆ رىكردنەوويە خۇيان خەلكى بەر شاپ نەدەن، پيشنيار بۆ خاوەن شكۆ دەكەم، ھەر يەكە لە ئۆتۆمبيلەكانيان، شىتتىكى ۋەك ئەوويە ئەمبولانسى لە سەر بى و ھەم بقیژىنى ھەم تيشك باوى تا رىي بۆ چۆل بكەين، دەنا نازانين كى خوشكەزاي كامە لىپرسراوہ و كىھە برازايەتى!

چارەنووسى كوردستان ديار نىيە. كەركووك، نە دلى كوردستانە نە قودسىتى! تەنەت كوردستانيش، چى دى كوردستان نىيە و بۆتە ھەريم و ھەريميش جىي شىمالى جارانى گرتۆتەوہ. ئازاديمان رستكراوى دەستى مەلاكان و شۇقىەنىيەتى عارەبە، كەچى دەسەلاتدارانى كورد جگە لە سەرەوہت و سامانى كە ھەر زوو دزيان و ئاوديويان كرد، بەربوونەتە گيانى گۆزەكۆن و خەتى بزمارى و پەيكەرە كۆن و ھەموويان تالانفرۆش كرد و كفى نەتەوہيەكيان دەرھىنا تا بە دەستى موبارەكى خۇيان بىكوژن و بە دوو دەمى مەقەسى ئەملا و ئەولا شرىتەكەى بىرن. ئەوجا بۆ داينكردنى پاشەرؤژى تەمەنى نوحئاساى خۇيان و مندال و ۋەچەكانيان، ھىچيان لە كوردستاندا نەھىشت و لە رووشيان دى لە رۆژنامەكاندا و لە ھەموو ژمارەيەكدا بنووسن: "تۆ كە ئىستا لە ساىەى ئازادىي كوردستاندا كار دەكەى، ھەقە خويى شەھيدان و رەنجى رەنجكيشانت لە بىر بىت "پيشنيار بۆ ئەو قسەخۇش و قسەقوتە نوكتەسازە دەكەم كە ئەو رستە نوكتەيەى دارشتوہ، بۆ يەك جاريش بى ئاواھا بنووسى: "تۆ كە لە سىبەرى حكومەتى ھەريمى كوردستاندا دەدزى و دەبەى و دەكەى، خويى شەھيدان و رەنجى رەنجكيشان لە بىرى خۆت بەرەوہ تا تىر بنوويت و خەوى ناخۇشيش نەيىنى!